

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7Co/6/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118200288
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7118200288.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Frederiky Zozulákovej a JUDr. Imricha Volkaia v právnej veci navrhovateľky Z. B. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v C. na ul. K. č. X t.č. v C. na ul. W. č.XX proti povinným v 1. rade M.U. B. nar. X.XX.XXXX bývajúcom v C. na ul. K. č. XX a v 2. rade K. B. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v C. na ul. K.Š. č. X v konaní o zvýšenie a určenie výživného, o odvolaní povinného v 1. rade proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 24.9.2018 č.k. 18Pc/3/2018-45 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutých výrokoch o zvýšení výživného od povinného v 1. rade pre navrhovateľku a súvisiacom výroku o dlžnom výživnom.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zvýšil výživné od povinného v 1. rade pre navrhovateľku zo 70,- € na 120,- € od 11.1.2018 a na sumu 150,- € mesačne od 1.9.2018 do budúca, ktoré zaviazal povinného platiť navrhovateľke vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Dlžné výživné za obdobie od 11.1.2018 do 30.9.2018 v sume 463,81 € zaviazal povinného zaplatiť navrhovateľke do 20 dní od právoplatnosti rozsudku. Určil výživné od povinnej v 2. rade pre navrhovateľku 50,- € mesačne od 11.1.2018 do 31.8.2018 a 70,- € mesačne od 11.9.2018 do budúca, ktoré zaviazal povinnú v 2. rade platiť navrhovateľke vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Dlžné výživné od povinnej v 2. rade pre navrhovateľku za obdobie od 11.1.2018 do 30.9.2018 v sume 453,81 € povolil povinnej v 2. rade splatiť spolu s bežným výživným v 20,- € mesačných splátkach od mesiaca október 2018 navrhovateľke až do zaplatenia pod následkom straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky zamietol a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku proti výrokom o zvýšení výživného a súvisiacom výroku o dlžnom výživnom podal odvolanie povinný v 1. rade. Poukázal na to, že je zaviazaný prispievať na výživu aj maloletého B. B. 70,- € mesačne, pričom je nutné prihliadnuť na jeho bytové, majetkové a zárobkové pomery, ktoré v období od mája 2015 do januára 2016 sa pohybovali v rozmedzí od 652,47 € do 1.039,04 €. Citoval § 157 CMP, § 75 ods. 1 Zákona o rodine a vyslovil názor, že jeho bytové, majetkové a zárobkové pomery sa nezmenili od predchádzajúcej úpravy výživného tak radikálnym spôsobom, aby bol zaviazaný prispievať navrhovateľke zvýšené výživné v rozsahu ako určil súd prvej inštancie. Poukázal na to, že jeho čistý priemerný mesačný príjem od augusta 2017 do júla 2018 predstavoval sumu 978,50 €, teda približne je na takej úrovni ako v rokoch 2015 až 2016. Ako štátny zamestnanec nemôže mať vedľajší príjem zo zárobkovej činnosti. Konštatoval, že zmena pomerov nepochybne nastala na strane navrhovateľky v tom, že odišla bývať do podnájmu, avšak nie z dôvodu nevyhnutnosti, ale svojvoľne v dôsledku nezhôd s povinnou v druhom rade, s ktorou žila v spoločnej domácnosti a kde mala vytvorené podmienky pre štúdium na vysokej škole. Toto jej konanie možno nesporne považovať za nezodpovedné. Konštatoval, že povinná v 2. rade dosahuje príjem 616,83 €, t.j. o 30 % nižší príjem ako on a bola zaviazaná prispievať

navrhovateľke 70,- € mesačne a nie o 30 % viac a už nie o 50 % nižšou sumou výživného ako bola určená jemu ako povinnému, pričom súd neprihliadol na jeho vyživovaciu povinnosť voči mal. M. B., o ktorého sa stará spoločne s jeho družkou. Vyslovil názor, že pri určovaní výživného nebol použitý rovnaký prístup ako voči povinnej v 2. rade. Konštatoval, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav, neprihliadol na dôvody zmeny pomerov na strane navrhovateľky a v celom rozsahu poukazuje na obsah jeho vyjadrenia k návrhu a obsah účastníckej výpovede, preto navrhol zrušiť rozsudok a vrátiť vec na nové konanie a rozhodnutie.

3. Navrhovateľka ani povinná v 2. rade sa k odvolaniu povinného v 1. rade nevyjadrili.

4. Výroky rozsudku súdu prvej inštancie o určení výživného pre navrhovateľku od povinnej v 2. rade a súvisiacom výroku o dlžnom výživnom ako aj výrok, ktorým v prevyšujúcej časti bol návrh navrhovateľky zamietnutý, neboli odvolaním napadnuté, nadobudli právoplatnosť, preto neboli predmetom odvolacieho konania (ust. § 367 ods. 2 CSP).

5. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak

6. Podľa ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa ust. § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

8. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 a 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v spojení s 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a v súlade s ust. § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

9. Odvolací súd poukazuje na ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré vyžaduje, aby k zmene pôvodného rozhodnutia došlo len vtedy, ak ide o zmenu závažnejšieho charakteru v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, a teda o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov konania. Za zmenu, ktorá odôvodňuje zmenu pôvodného rozhodnutia o výživnom je potrebné považovať aj nárast odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa (oprávneného), ku ktorým môže dôjsť buď ihneď napríklad v dôsledku zhoršenia zdravotného stavu, nástupu do školy atď. alebo aj postupne v dôsledku vyššieho veku maloletého dieťaťa. Pri rozhodovaní o zmene výživného sa obdobne použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného, v tomto prípade ust. § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 a ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že základnými kritériami určenia rozsahu vyživovacej povinnosti sú odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov. Odôvodnenými potrebami dieťaťa nie sú len potreby na zabezpečenie výživy vo vlastnom zmysle slova, ale aj šatstvo, obuv, náklady na bývanie, potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rôznymi jeho záujmami a so zdravotným stavom. Ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine stanovuje, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, preto ak je životná úroveň rodičov vyššia, je v záujme dieťaťa, aby sa na tejto úrovni podieľalo a malo z nej úžitok aj v budúcnosti. Výška výživného preto môže byť v takomto prípade určená tak, aby zodpovedala aj zvýšeným potrebám dieťaťa.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že vyživovacia povinnosť povinného (otca) k navrhovateľke bola naposledy upravovaná rozsudkom Okresného súdu Košice I č.k. 21P/190/2015-40 zo dňa 23.3.2016, ktorým bol povinný zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu (vtedy ešte maloletej) navrhovateľky vo výške 70,- € mesačne počnúc dňom 21.12.2015 do budúca vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. V čase poslednej úpravy výživného bola navrhovateľka žiačkou 2. ročníka odbornej školy a povinný aj v tom čase dosahoval príjem 842,20 €, mal ďalšie 2 vyživovacie povinnosti a jeho družka pracovala s príjmom 590,- €. Matka navrhovateľky bola zamestnaná s príjmom 476,34 €, mala ďalšiu vyživovaciu povinnosť aj k mal. B.. Zmena vyživovacej povinnosti povinného voči navrhovateľke je v danom prípade

opodstatnená jednak plynutím času, keďže od poslednej úpravy výživného uplynulo obdobie viac ako 3 rokov a súčasne na strane oboch účastníkov konania nastala podstatná a trvalá zmena pomerov odôvodňujúca zmenu rozsahu doposiaľ určenej výšky výživného. Navrhovateľka v období od podania návrhu 11.1.2018 do 31.8.2018 bola študentkou 4. ročníka A. U. v Košiciach a od 1.9.2018 bola prijatá na štúdium do 1. ročníka dennej formy štúdia Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Fakulty verejnej správy, bakalárskeho študijného programu, čím u nej v porovnaní s poslednou úpravou výživného nastal výrazný nárast odôvodnených potrieb v súvislosti s jej pribúdajúcim vekom, fyzickým rastom, záujmami, ale najmä s prípravou na budúce povolanie. Navyše navrhovateľka nebýva v spoločnej domácnosti ani s jedným z rodičov, ale býva v podnájme. Výdavky, ktorými navrhovateľka odôvodňovala svoj návrh na zvýšenie výživného odvolací súd považoval za primerané potrebám iných študentov posledného ročníka strednej školy, aj vysokých škôl, ktoré sú všeobecne známou skutočnosťou, preto ich nie je potrebné osobitne dokazovať. V tomto smere preto bola nedôvodná odvolacia námietka povinného týkajúca sa nepreukázania a nezdokladovania výdavkov oprávnenej navrhovateľky. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine zakotvujúce zásadu úmernosti životnej úrovne dieťaťa životnej úrovni rodičov, teda aby aj zvýšené potreby, ktoré možno dieťaťu z príjmu povinného rodiča poskytnúť, boli zabezpečené výživným určeným v zodpovedajúcej miere. Zmyslom právnej úpravy výživného je totiž zabezpečiť dieťaťu porovnateľné podmienky s tými, aké by dieťa malo v prípade ak by rodičia žili spolu a riadne sa o dieťa starali, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečiť dieťaťu primeraný podiel na výhodách plynúcich z týchto možností rodičov. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami povinného (otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a povinný (otec) ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o návrhu. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie opätovne posúdil pomery účastníkov v čase predchádzajúcej úpravy výživného s pomermi existujúcimi v čase terajšieho rozhodovania a dospel k totožnému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že v konaní bola preukázaná kvalifikovaná zmena pomerov odôvodňujúca zvýšenie výživného. Vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam otca odvolací súd poukazuje na ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú povinnosť, ako aj na ods. 5 citovaného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov.

11. Súd prvej inštancie správne určil zvýšené výživné i počiatok plnenia zvýšenej vyživovacej povinnosti a správne ustálil aj dlh na výživnom a spôsob jeho zaplatenia, preto odvolací súd rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa stotožnil s jeho odôvodnením.

12. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom v pomere hlasov 3:0 (ust. § 393 ods. 3 druhej vety CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).